

Danielpa Qillqan — Iskay Chunka Suqniyuq Numero

Nabucodonosorpa Qanchis Kutiyininkuna: Huk Profétik Tisq'a, mana cheqaq yupaychayta, Papalismota, hinallataq Estados Unidos nisqatan sut'ichaspa qhawarichiq

Jeff Pippenger
2023-12-21

Nabucodonosorpa símbolo, tawa capítulope, admirakuypaqmi. Paypa “qanchis tiemposninkuna” suticharqanmi chay pacha-kutichakuykunata, maypin paganismom (sapa p'unchay ruway), papalismowanpas (ch'usaqyachiy huchallikuq transgresión) p'ampachkarqanku santuario-ta, ejercitotawan.

Chaymantam huk santo rimashaqta uyarisqani, hinaspan huk santo nirqan chay rimashaq cierto santoman: “Haykaqkamataq kanqa chay rikuy, sapa p'unchaw sacrificiomanta, ch'usaqyachiq huchallikuymanta, hinallataq santuario-tawan ejercito-tapas sarusqa kananpaq?” Daniel 8:13.

“Iskay santuariuta, chay hinallataq ejercitopas sarusarqanku,” nisqa chunka kimsayuq versiculopi rikuchisqanqa, Diospa ishkay phiñakuyninkunamanta qhipa kaq iskaymanta qhipa kaq “qanchis kuti” nisqatan rikuchin; chaymantataq Nabucodonosorpa “qanchis kuti” nisqanqa Diospa phiñakuyninkunamanta ñawpaq kaq “qanchis kuti” nisqatan rikuchin, ichaqa iskayninku profético nisqapi hukllañanpi hina rikuchisqakanku.

Chaymantanmi Jerusalén pataman Samariapa cuerdaninta haywarisqa, hinallataq Acabpa wasinpa plomadaninta; Jerusaléntaq pichasqa, imaynachus huk runa huk manq'apaq platota pichan, pichaspa, uyarinman tikraspa. 2 Reyes 21:13.

Daniel qanchis pusaqniyuq kapitulumanta, chunka kimsaqniyuq versiculopiqa, Diospa phiñakuyninkunapa iskay kaq siqinta rimashan, imaynachus uray kaq Judá suyuman churakusqa, 677 a.C. watapi qallarispa. Nabucodonosorpa “qanchis kutikuna” nisqanqa, Diospa ñawpaq kaq phiñakuyninpa siqinta rikuchin, imaynachus hanaq kaq Israel suyuman churakusqa, 723 a.C. watapi qallarispa. Nabucodonosorpa “qanchis kutikuna” nisqanqa waranqa iskay pachak suqta chunka watakunata rikuchin, chaypi paganismoqa santuario-ta hinallataq ejercito-ta saruch'asqa; chaymanta qhipamanpas waranqa iskay pachak suqta chunka watakunata, chaypi papalismoqa santuario-ta hinallataq ejercito-ta saruch'asqa.

Papalismoqa mana imatapas paganismollam, cristianismota willakuywan p'isturisqa kasqallam. “Bautizasqa paganismo” hina, nispa. Catolicismopiqa manam imapas kanchu Cristota utaq cristianismota sut'inchaypaq. Kay pachaqa runakunan yachasqaku chay cheqaqta Tutayay P'unchawkunapa historiankupi, ichaqa 1798 watamanta pachaqa kay pacha qonqarpunña. Papadopa sonqonqa paganismopa sonqonwan kikinmi. Religionninta, hinaspa religionespa ritosninkunatapas, kikinllataqmi. Nabucodonosorpa “qanchis kuti” taripasqanqa, uywapa sonqonta

qosqa kananwanmi kasqa. Chay uywapa sonqon qosqa kasqanqa chay sonqom karqa paganismopa religionninta rikuchiq, sut'i paganismo kaptinpas utaq catholicismopa rikch'ayninwan p'isturisqa paganismo kaptinpas. Hermana Whiteqa sut'inchinmi Apocalipsis chunka iskayniyoqpi dragón nisqaqa Satanás kasqanta, ichaqa iskay kaq yuyaypiqa Roma pagana kasqantapas.

“Chaynaqa, dragón nisqaqa, ñawpaqtaqa, Satanás-ta rikuchin, ichaqa iskay ñiqin yuyaypiqa, pagano Roma-pa unanchaqninmi.” The Great Controversy, 439.

Nabucodonosorpa rikuchisqan animalqa “qanchis pacha” nisqapaqmi karqa, dragónpa animalninmi waranqa iskay pachak soqta chunka pichqa p'unchaykunapaq, chaymanta catholicismopa animalninmi huk waranqa iskay pachak soqta chunka pichqa p'unchaykunapaq. Chay p'unchaykunapa tukukuyninpi Nabucodonosorqa Estados Unidos nisqapa unanchaqninmi, paymi qhipaman llulla willakuq. Profecía nisqapiqa Nabucodonosorqa dragón, animalta, llulla willakuqtawanmi rikuchirqa; kaykunaqa kimsachakusqa atiyuniyuqkuna, paykunam espíritu Babiloniata ruwanku, hinaspa kay pachata Armagedónman pusanku. Nabucodonosorqa chiqap Babiloniatam rikuchin, chay hina ruwasqanmantaq qhepa p'unchaykunapa espíritu Babiloniata ruwachkan kimsantin atiyuniyuqkunapa unanchaqninpaqmi llamk'achisqa karqa.

Chayraq chayraqmi reqsinanchikpaq chayraq chayraq riqsichisqa simbólistota, ñawpaqtaqa Nebuchadnezzarta 1798 watapi tarinanchik ancha importante, maypichus qhapaq kaynin kutichisqa kachkan “qanchis kuti” tukukuyninpi. Kay hina ñanmarkata Daniel qhelqap tawa kaq kapitlonpi sayachisunchik, manaraq qallarishanchikpaq chay kapitlota aswan sistemáticota purichiya.

“tukukuy pacha tukukuypi” 1798 watapi, Danielpa qillqan kichasqa karqa, chay qillqapas chaymanta hunt'arqa imayna aswan-aswan achkha k'anchayta qawachispa iskay rikch'ay yupaychaqkunata pruebananpaq, chuyañachinanpaq, paqarichinanpaq. Danielpa qillqan kichakusqanmi qallarichin kimsa pataman rakinakusqa pruebapa rurayninta, chay pachapi rikuchisqa cheqaq-kunapi sayasqa.

Paymi nirqa: “Riy, Daniel; kay simikunaqa wisq'asqa, sellosqaña kanqa pacha tukukuymán chayanan kama. Achka runakunan chuyachasqa kanqaku, yuraqyachisqa, suyasqa ima; ichaqa mana allin runakunaqa mana allinta ruwaspa purinqaku; mana allin runakunamanta manan mayqenpas entiendenqachu; yachaqkunaqa entiendenqaku.” Daniel 12:9, 10.

Libro paqarisqa kichasqa kasqan willakuyqa, Danielpa libronmanta Revelationpa libronwan huñusqa libroq unsealingninpa profétic munaynin, chay libro kichasqa kashan historia pacha kawsaq mirayta pruebananpaqmi. Daniel chunka iskayniyuqpi, kimsa pacha-profecíakuna reqsichisqa kanku. Ñawpaq kaqmi waranqa iskay pachak soqtachunka watakuna, maypichus santokunaq atiniyninku ch'iqchisqa kanan karqa.

Qanmi Daniel, simikuna wichq'ay, qillqasqatapas sellay tukukuypa pacha chayamunan kama: achkakuna kayman chayman purinqaku, yachaypas miranqa. Chaymantataq ñuqa Daniel qhawarirqani, hinaspa qhawariy, huk iskay runakuna sayasharqanku, huknin mayupa patan kay ladopi, huknintaq mayupa patan wak ladopi. Hinaspa huknin nirqa linu p'achawan p'achasqa runaman, mayupa unu patapi kashaqman: Kay musphaykunapa tukukuyninqa hayk'aqkamataq kanqa? Hinaspa uyarirqani linu p'achawan p'achasqa runata, mayupa unu patapi kashaqta,

paña makinta lluy'i makintawan hanaq pacha-man oqarispas, wiñaypaq kawsajpa sutinpi jurashaqta: huk pacha, iskay pacha, kuskan pachakama kanqa; santokuna llaqtapa kallpan ch'iqichisqa tukuruptinmi kay llapa imakuna hunt'akunqa. Daniel 12:4-7.

Iskay chunka iskayniyuq kaq chunka iskayniyuq p'unchawkuna, chay chunka iskayniyuq t'aqapi wakin iskay profétic pacha kanku: waranqa iskay pachak isqun chunka p'unchawkuna, hinallataq waranqa kimsa pachak kimsa chunka phisqayuy p'unchawkuna.

Uyarirqani, ichaqa mana entienderqanichu; chaymi nirqani: Ay Señorniy, ¿imataq kaykunapa tukukuynin kanqa? Hinaspa paymi nirqan: Puriy, Daniel; simikunaqa wisq'asqa, sellasqa kachkan tukuy p'unchaykuna tukukuynin pacha kama. Achka runakunan mayllakusqa kanqaku, yuraqchasqa kanqaku, pruebaman churakusqa kanqaku; ichaqa mana allin runakunaqa mana allinta ruwaspaqmi ruwanqaku; mana mayqen mana allin runapas entiendenqachu; ichaqa yachaqkunaqa entiendenqaku. Sapa p'unchay sacrificio qichusqa kasqanmantapacha, hinaspa ch'inyayta ruraq millay abominación sayachisqa kasqan kama, waranqa ishka pachak isqun chunka p'unchaymi kanqa. Kuisqa kachun chay suyaq, hinaspa waranqa kimsa pachak phisqa chunka phisqayuy p'unchayman chayaq. Daniel 12:8-12.

Kay versículokunapiqa iskay kuti rimarisqa hinaspa sut'inchasqa kachkan "tukukuypa pacha" nisqaqa, Danielpa siminkuna kicharisqa kanankupaq pacha hina. "Tukukuypa pacha" nisqapi kicharisqa kanankupaq rimarisqa simikunaqa kinsa profecía pacha-kunam: waranqa iskay pachak soqta chunka (huk pacha, iskay pachakuna, hinaspa kuskan), waranqa iskay pachak isqun chunka, hinaspa waranqa kinsa pachak kimsa chunka phisqa. Kinsa pachakunamanta iskayniyuqmi "p'unchawkuna" nisqa sut'inchasqa kanku. Kinsa pachakunamanta iskayniyuqmi 1798 watapi tukukusqa, hukñataq 1843 watapa ancha tukuyinpi tukukusqa. Chayqa 1843 watapa ancha tukuyinpin kachkan, imaraykuchus versículoqa nin: "kuisqa kachun suyakuq hinaspa chayamun..."

"Hamun" nisqaqa nin: tupaykun. Chayrayku kuisqa kan pay suyakuq, hinallataq 1844 watapa ñawpaq p'unchayninman tupaq. Chunka sipaspa rikch'ayninmanta parabolapi unaychasqa pacha qallarikurqan Miller llaqtamasikunapa willakuyninpi ñawpaq llakikuywan, chay llakikuytaq chayarqan 1843 watapa ancha qhipa p'unchayninpi; 1843 watapa ancha qhipa p'unchaynintaq 1844 watapa ancha ñawpaq p'unchayninman tupan. Suyakuypa saminchasqa kaynin qallarikurqan unaychasqa pacha qallarikusqanpi, ñawpaq llakikuywan.

Kay versículokunapiqa aswan achka imakunam rimarinapaq kashan, ichaqa kaypi yuyaychasqanchikqa Danielpa profétiko ruwananmi. Danielpa libropa munaynin, chay pasajepi Danielpa sut'inchasqan hinam, libro kicharisqa kaptin kimsa patapi huk pruebanapaq rurayninta paqarichiy. Danielman nisqa karqan ñanninta purinanta puchuy pacha chayamunankama, chaypim libro kicharisqa kanan karqan. Capítulopa tukukuyninqa sinchita sut'inchay imapas pasananta puchuy pacha chayamuchkaptin.

Qanqa ñanniykipi puriy p'unchaykuna tukukunankama; qanqa samayta tarinki, hinaspa p'unchaykuna tukukuyninpi rakinaykipi sayanki. Daniel 12:13.

Danielpa qillqasqan libronqa tiyanan karqa paypa rak'inpi profetismo p'unchaykunapa tukukuyninpi Danielpa.

“Diospa huk runaman huk sapa llamk'ayta ruwanampaq quptinqa, chay runaqa Daniel hina paypa rak'inpi, paypa cheqanpi sayarinanmi, Diospa qayakuyninta kutichinampaq wakichisqa, Paypa munayninta hunt'anampaq wakichisqa.” Manuscript Releases, volumen 6, 108.

Tukukuypi pachak watapi 1798 watapi, Danielqa sayarqan churakusqanpi; chayta rikuchin chunka kimsayuq versículopi “p'unchaykunapa tukukuyninpi” nisqawan. Nabucodonosorpa qanchis kuti qarqosqa kayninpa tukukuyninmi 1798 watata reqsichin, imaraykuchus tukukurqan “p'unchaykunapa tukukuyninpi.”

Hina p'unchaykuna tukukuyninpi, ñoqa Nabucodonosor hanaq pacha-man ñawiykuna-ta oqarirqani; yuyayniyqa kutimuwarqanmi; hinaspan Ancha Hanaqta saminchirqani, wiñaypaq kawsajtaqtaq hatuncharqani, yupaycharqani ima; paypa kamachikuyninqa wiñay kamachikuymín, qhapaq suyunpas miraymanta miraykama kachkan. Kay pachapi llaqa tiyaqkunaqa mana imapas hina yupasqañam kanku; payqa munasqanman hina ruwan hanaq pacha soldadokunapi, kay pachapi tiyaqkunap chawpinpipas; manataq pipas makinta hark'ayta atinchu, nitaq ninmanchu: “¿Imatataq ruwashanki?” Chay pachallapi yuyayniy kutimuwarqan; qhapaq suyupqa sumaq kayninrayku, hatun kayniypas llihiphiyniypas kutimuwarqanku; yachachiqniykunapas, apuqniykunapas maskhawarqanku; hinaspan qhapaq suyuypi sayachisqa karqani, aswan allin hatun kaytaq yapasqa karqan ñoqaman. Kunanqa ñoqa Nabucodonosor hanaq pachapa Qhapaq Reyninta hatunchani, oqarini, yupaychanipas; paypa llaqa ruwasqankunaqa cheqaq kanku, ñankunapas taripaq kaymi; hatunchakuspa puriqkunataq urayachiyta atin. Daniel 4:34–37.

“p'unchaykunapa tukukuynin” nisqa rimayqa 1798 watapi tukuy p'unchaykunapa tukukuynin pacha kasqanta rikuchin. Chay pachapi Nabucodonosorqa qhapaq suyuyinpi sayachisqa karqa, mayqinchus manaña paganismpa, papalismopaq animal-kunapa historiannachu karqa. Chay pachapin Nabucodonosorqa hunt'asqa tukusqa huk runata rikuchirqan, hinallataq Biblia-pa profecianpi allpa animalta rikuchirqan, mayqinchus 1798 watapi kamachiyta qallarín, corderohina qallarísqa, ichaqa qhipaman dragónhina rimanampaq churakusqa karqa. Payqa chay allpa animalta rikuchin, mayqinchus Isaías iskay chunka kimsayuq nisqapa hunt'akuyninpi qanchis chunka simbólico watakunata kamachinqa, imaynan literal qhapaq suyuyin qanchis chunka literal watakunata kamachirqan hina. Simbolismonqa “air tight” nisqahinapuni kachkan.

Nabucodonosorqa profecía nisqapi tawaqchasqa t'inkisqatan rikuchin, Apocalipsis libroq chunka iskayniyuq, chunka kimsaqniyuq kapitukunapi kinsa atiykunaman riksichisqa kasqankuwan. Chaypiqa sut'inchasqa kashanku dragón hina, lamar qochaq uywa hina, hallp'aq uywa hinapas. Apocalipsis chunka suqtayuqpiqa sut'inchasqa kashanku chay kinsa atiykuna hina, kay pachata Armagedónman pushaqkuna kasqankuta. Nabucodonosorpa “qanchis tiempos” nisqanqa, chay kinsa uywakunata hukllachaspa watakun, imaraykuchus cheqaq Babiloniaqa espíritu Babiloniata rikuchin; hinallataq Daniel libropi tarikusqa profecía siq'iqqa Apocalipsis libroppipas hap'isqa kachkan, iskaynin librokunaqa huknin hukninta hunt'achispa allinchasqankurayku.

Nabucodonosorqa rikuchin 1798 wata kasqanta huk willakuy rimaypi tinkuchiq hina, dragónwan, animalwan, hinaspa profeta llullaqwanpas. 1798qa karqa “tukukuy pacha” ñawpaq angelpa willakuyninpaq hinaspa Millerita historiapaq. William Millerqa pusasqa karqa llapa profecía nisqan ruwasqanta sayachinampaq, dragón paganismopa hinaspa animal catolicismopa reqsisqanman hina; ichaqa manam rikurqachu Estados Unidos kasqanta allpa animal hina hinaspa profeta llullaq hina. Payqa atirqan rikuyta historiata “tukukuy pacha” manaraq chayamuptin 1798 watapi, ichaqa hamuq pachaqa manaraq chayamurqachu. “Tukukuy pacha” nisqapi 1989 watapi, chay kimsa atiyiniyuqkunaqa hinan reqsisqa kanqaku.

1798 watapi, dragonta beastwanpas proféticamente reqsiykuynin kichasqa kasqanta, qanchis, pusaq, isqun capítulo-kunapi Ulai Mayu rikuchin. 1989 watapi, dragonta, beastta, llulla profétatapas proféticamente reqsiykuynin kichasqa kasqanta, chunka, chunka hukniyuq, chunka iskayniyuq capítulo-kunapi Hiddekel Mayu rikuchin. Nabucodonosorqa ñawpaq angelpa kuyuriyninta rikuchin, chaymi 1798 watapi chayamusqa; payqa Belsasarpa unanchanmi, paytaq kinsa kaq angelpa kuyuriyninta rikuchin, chaymi 1989 watapi chayamusqa. Chayraykun, tawa capítulo-pi Nabucodonosorpa iskay kaq musquyninqa, ñawpaq angelpa willakuyninta rikuchin.

Nabucodonosorpa “qanchis kutikuna” tukukurqan “pacha tukukuypi” 1798 watapi, hamuq taripaymanta willakuq waqyaypa chayamusqanwan. “P’unchaykunapa tukukuyninpi”, payqa tikrasqa runam, chayrayku kay pachamanta uywapa Republicano waqranm rikch’ayninmi, maypachachus oveja hina karqan. Chay pachallapi hinallataq kay pachamanta uywapa Filadelfia Protestantem waqranm rikch’aynintapas riqsichin.

Babiloniapa ñawpaq rey kasqanrayku, payqa Babiloniapa qhipa reynin Belsasar-ta rikuchin. Paypa taripakusqanqa Nimrodpa taripakusqanwan unanchasqa karqan, chaymantaq Belsasarpa taripakusqantapas unancharqan. Paypa taripakusqanqa 1844 watapi octubre killapa 22 p’unchawninpi allinta mask’asqa taripakuy kicharikusqanta rikuchirqan.

Rey Nabucodonosorqa, tukuy llaqtakunaman, suyunkunaman, rimaykunamanpas, kay pachapi tukuy maypipas tiyakkunaman: allin kawsayqa qankunaman yapaykusqa kachun. Ñuqaqa allinmi yuyarirqani qankunaman rikuchinaypaq hanaq Diospa ñuqaman ruwasqan señalkunata, musphay ruwanakunatapas. ¡May ancha hatunmi señalkunaqa! ¡May ancha kallpasapaqmi musphay ruwanakunaqa! Paypa qhapaq suyunka wiñay suyum, kamachikuynintaq miraymanta miraykama. Ñuqa Nabucodonosorqa wasiypi samasqañam karqani, palacioypitaq allin qispisqa wiñashaq hina kawsarqani. Musquyta rikurqani, chaymi mancharichiwarqan; puñunaypi yuyaykuna, umaypa rikuykuna ima, chaykunaqa llakichiwanaku. Daniel 4:1-5.

Musquyqa Nabucodonosorta manchachirqan, hinaspa chay musquypa unanchayninmi ñawpaq angelpa wiñay allin willakuyninta rikuchin, mayqinchus runakunata “Diosman manchakuychik” nispa kamachin.

Hinaqmi rikurqani huknin angelta hanaq pacha chawpinpi phawachkaqta, wiñay allin willakuyta apaqta kay pachapi tiyaqkunaman willanampaq, tukuy suyuman, aylluman, simiman, llaqtamanpas, sinchi kunkawan nispa: Diosta manchakuychik, paymanpas

hatunchayta qoychik; paypa taripay horasnin chayamunña; yupaychaychiktaq hanaq pachata, kay pachata, lamar qochata, unu pukuykunatapas ruraqta. Apocalipsis 14:6, 7.

Wiñay allin willakuyqa kimsa pasupi kashan; ñawpaq pasuqa, ñawpaq angilpi rikuchisqa hina, Diosman manchakuymi; iskay ñiqin pasuqa payman hatunchay qhaway churasqaykim; kinsa ñiqinpas paypa taripay horasninwanmi rikuchisqa. “Gloria” nisqaqa caractermi sut’incham, chaymi Nimrodpa hatariynin willakuypi iskay ñiqin “riy” nisqapi llaqtapa torrewan ima characternin kasqanta mask’aspa qhawarirqanku. Chayqa huk taripaymi karqa, mayqinpi ñawpaqta mask’aspa qhawanakuq. Iglesiatawan estadota huñuyqa bestiapa imagenninmi; Nimrodpa iskay ñiqin pasunpas bestiapa imagenninta rikuchiyllapi karqa. Ichataq wiñay allin willakuypa iskay ñiqin pasunqa Diospa characterninpa hatunchasqanta ruran, mana Nimrodpa-tachu.

Nabucodonosorpa manchakusqanqa ñawpaq pruebanpa unanchaqninmi, imaynachus Danielpa ajllakusqan Babiloniapa mikhunanta mana mikhunampaq karqan, Danielqa Diosta manchakusqanrayku. Ñawpaq angelqa historiapi 1798 watapi chayamurqan, chaymanta qhepamanqa atiyhasqa karqan 1840 wata, agosto killapa 11 p’unchawninpi. Nabucodonosorpa musquyninqa ñawpaq willakuypa chayamunanta churan pacha tukukuypi, 1798 watapi.

Huk musquyta rikusqaymi mancharichiwaraqni, puñunay patapi yuyaykuna, umaypa rikuykuna ima, chinkachiwaraqni. Chayrayku kamachiyta ruraraqni, Babiloniapi llaqa yachaqqunata ñawpaqniyman pusamunanpaq, musquypa ima niyninta willawanankupaq. Hinaptin yaykurqanku layqakuna, qoyllur qawaqquna, Caldea runakuna, layqachaqquna ima; ñawpaqnkupi musquyta willarqani, ichaqa manam ima niyninta reqsichiwanku-chu. Ichaqa qhipallapi Daniel yaykurqa ñawpaqniyman, sutinmi Beltesasar, diosniypa sutinman hina sutichasqa, paypim kachkan chay santo dioskunaq espiritun; paymanmi musquyta willarqani, nispá: “Beltesasar, layqakunaq kamachiqnin, yachanimi santo dioskunaq espiritun qampin kashanta, mana ima pakasqapas qamtachu sasachasunki; willaway ari musquyniypa rikuykunata rikusqayta, hinallataq ima niynintapas.” Daniel 4:5–9.

1798 watapi tukukuypi qallariq willakuy chayamunan, Nabucodonosorpa manchakusqanwan rikuchisqa kaq, Danielpa qillqan kichasqa kananpaq kasqan p’unchawta señalan.

Qanmi, Daniel, simikunata wisq’ay, liwrutaq sellay tukukuy pacha chayamunankama: achkakuna kayman chayman purinqaku, yachaytaq yapakunqa. ... Hinaspan nirqan: Rillayña, Daniel; simikunataq wisq’asqa, sellasqataq kachkan tukukuy pacha chayamunankama. Achkakuna mayllakusqa kanqaku, yuracchasqataq, pruebaykusqataq; ichaqa mana allinkunataq mana allinta ruwayllapi purinqaku: mana mayqin mana allin runapas entiendenqachu; yachaqqunataq entiendenqaku. Daniel 12:4, 9, 10.

Danielpa qillqa “tukukuy pacha”pi kichasqa kaptin, runakuna qayasqa karqanku hamuspa yachaypa yapakusqanta mask’anankupaq, chay qayasqa qhepaman ishkay laya yupaychakuqqunata paqarichirqan. Huk laya mana entiendenmanchu karqan, huk layaqa entiendenman karqan. Babiloniapa yachaysapa runankuna, “layqakuna, qoyllurkuna qhawaqquna, caldeokuna, hinaspa watuqquna” nisqakuna hina rikuchisqa, mana entiendenmanchu karqanku, ichaqa Danielqa entiendenman karqan. Babiloniapa “yachaysapa runankuna” mana entiendenmanchu karqanku,

chayrayku millay runakunata rikuchinku. Danielqa yachaysapa runakunata rikuchirqa.

Qatiq qillqapiñataqmi Danielpa tawa kapítulonta hamuq qillqapi qatipasaqku.

“Diospa rurayninman mana cheqaq sonqowan kasqakunaqa prinsipiyopim pisiyniyuq kanku; imamanta ruwayta munasqankupas mana hina kasqachu tukuy imaymana kasqapi allin kaqta akllanankupaq pusayta atinanpaq. Diospa sirviqkunaqa lliw pacha yuyarinankum kanku patronninkuq ñawin uranpi kasqankuta. Belshazarpa sacrilegio fiestanta qhawaq kaqqa kunanpas kachkan tukuy institucionninchiskunapi, comerciantepa contabilidad wasinpi, sapaq taller ukhupipas; hinaspa yawarniynaq makiqa cheqaqtapuni qillqashan qampa saquesqaykita, imaynatachus qillqarqa blasfemo reypa manchay taripayninta. Belshazarpa huchachasqanqa ninapa siminkunawanmi qillqasqa karqa: ‘Qamqa balanzakunapi tupusqañam kanki, hinaspa pisiyasqa tarikunkim’; hinaspa Dios qospasqa obligacionniykikunata mana hunt’achinki chayqa, qampa huchachakuyniykipas chayllataqmi kanqa.” Messages to Young People, 229.